

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1000 Ljubljana

T: 01 478 40 00
F: 01 478 40 52
E: gp.arso@gov.si
www.arso.gov.si

Številka: 35402-13/2009-43
Datum: 6. 8. 2014

Na podlagi 65. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZmetD, 66/06-OdlUS, 112/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12 in 92/13) Agencija Republike Slovenije za okolje objavlja naslednje

OBVESTILO
o izdanem okoljevarstvenem soglasju

Agencija Republike Slovenije za okolje je dne 4. 4. 2014 nosilcu nameravanega Plinovodi d. o. o., Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana, ki ga zastopata glavni direktor Marjan Eberlinc in namestnica glavnega direktorja Sarah Jezernik, njiju pa po pooblastilu E-NET OKOLJE d. o. o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa direktor Hodalič Jorg Jurij, izdala okoljevarstveno soglasje številka 35402-29/2013-39 za poseg: gradnja prenosnega plinovoda M6 Ajdovščina – Lucija na odseku Ajdovščina – Osp.

Nosilcu nameravanega posega se daje okoljevarstveno soglasje pod naslednjimi pogoji:

1. Pogoji za varstvo kmetijskih površin:

1.1. Pogoji v času gradnje

- morebitni plazovi se morajo nemudoma sanirati;
- pri prečenju strug vodotokov je treba urediti in učvrstiti rečne bregove;
- gradbene posege s težkimi stroji se na kmetijskih površinah lahko izvaja samo v suhem vremenu.

2. Pogoji za varstvo površinskih voda:

2.1. Pogoji v času gradnje

Posegi ob in v vodotokih:

- na območjih, kjer bo zaradi prečkanja plinovoda treba izvesti regulacije vodotokov, se mora načrtovati sonaravno urejanje vodotokov (delna ohranitev obvodne vegetacije in sonaravno utrjevanje brežin);
- na vodotokih so regulacije prepovedane izven delovnega pasu plinovoda;
- pri zemeljskih delih v strugi potokov ne sme priti do nastanka začasnih ali trajnih mrtvic;
- pri zemeljskih delih ni dovoljeno zasipavati izvirov, sprožati erozijskih procesov, rušiti ravnotežja na labilnih tleh ali preprečiti odtoka visokih voda ali hudournikov;
- med gradnjo se mora zagotoviti, da v vodotoku ne nastajajo razmere neprekinjene kalnosti;
- med gradnjo je treba preprečiti kakršno koli izlivanje tekočin (naftni derivati, olja, cementne odplake itd.), ki bi spremenile kemizem vode v vodotokih.

Poplavna območja in erozijska območja ob vodotokih:

Vipava in Močilnik:

- na delu trase, kjer plinovod prečka reko Vipavo tik pod manjšo stopnjo, se mora niveleta temena plinovoda načrtovati vsaj 1,5 m pod koto obstoječega dna. 100 m pod prečkanjem se mora za stabilizacijo struge izvesti dodaten talni prag;

Pritoki Vipave in Močilnika:

- na desnem bregu Vipave, kjer so struge potokov ravne in enakomernega prereza, se mora niveleta temena plinovoda predvideti 1 m pod dnom struge. Zaradi izvajanja strojnega čiščenja in (po potrebi) tudi poglobljanja struge je potrebno nad plinovodom izvesti dodatno fizično zaščito v obliki talnega pragu ali obbetoniranja cevi;
- na območju levih pritokov Močilnika in Vipave se mora na vseh prečkanjih večjih hudournikov (Slapenski potok, Molikovec, Manški potok, Plešivec, Mrzli potok in Globotinski potok) približno 1 m dolvodno od trase plinovoda izvesti talni prag globine vsaj 1 m;
- globina vkopa temena plinovoda mora znašati v primeru izvedbe praga 1 m.

Osapska reka s pritoki:

- zunanja ureditev platoja mejna merilno-regulacijske postaje Osp se mora izvesti na višinski koti najmanj 24,00 m nadmorske višine. Na njegovem severnem delu se mora izvesti aktivna zaščita proti prelitim vodam Zasedskega potoka v višini vsaj 0,50 m.

3. Pogoji za varstvo podzemnih voda:

3.1. Pogoji v času gradnje

- izvajalci, nadzorno osebje, delavci in vsi, ki prihajajo in se zadržujejo na območju gradbišča, morajo biti seznanjeni z ukrepi varstva podzemne vode;
- zatravitev se mora izvesti brez uporabe gnojil in drugih fitofarmaceutskih sredstev.

4. Pogoji s področja ohranjanja narave

4.1. Pogoji v času gradnje

Splošni pogoji:

- morebitne nove poti ne smejo posegati v območja vrednih habitatnih tipov;
- pred prihodom na gradbišče je treba izvesti predhodno čiščenje vseh strojev (ostanki zemlje ali peska na kolesih, gosenicah, žicah ipd.);
- material, ki bi lahko bil potencialno onesnažen s semeni ali ostanki tujerodnih vrst na gradbišču, je potrebno odstraniti;
- zasipavanje se mora izvesti izključno z izkopanim materialom, dovažanje materiala od drugod (razen peska za posteljico in obsip) ni dopustno;
- na območju poseganja v naravovarstveno pomembne habitatne tipe, je le-te treba ponovno vzpostaviti;
- po končanih delih je treba na površinah delovnega pasu vzpostaviti prvotno stanje;
- posekani les je treba z območja takoj po poseku odstraniti, tako da vanj ni omogočeno odlaganje jajc varstveno pomembnih saproksilnih vrst hroščev;
- rob preseka mora biti valovit in višinsko razčlenjen;
- v primeru, da se med gradnjo izkaže, da so potrebne dodatne lokacije začasnih deponij izven delovnega pasu, se jih ne sme vzpostaviti v varstvenih območjih narave, sama lokacija ne sme biti na površinah z visoko ovrednotenimi habitatnimi tipi (naravovarstvena vrednost 4 in 5).

Pogoji za ohranjanje jam in jamskih habitatov:

- Splošni ukrep: jamske vhode je potrebno označiti, ograditi s kovinsko ograjo in po končani gradnji pregledati njihovo ohranjenost;
- Dodatni ukrep: na odseku, kjer plinovod poteka preko območja jame, se mora uporabiti tehnologija, ki povzroča najmanj vibracij, predvidoma rahljanje zemljine z udarnim kladivom (50 m pred in za osjo jame);
- rahljanje matične zemljine na odseku, navedenem v prejšnji alineji, je z mikro miniranjem prepovedano.

Pogoji za prečkanje območja Kraškega roba:

- delovni pas na celotnem območju naravne vrednote Kraški rob mora biti zmanjšan na minimum;
- podvrtavanje kraškega roba se mora izvesti v razdalji vsaj 60 m med vstopno in izstopno točko;
- za izvedbo podvrtanja je potrebno glede na izbrano tehnologijo zagotoviti ustrezne gradbene jame za namestitev ustrezne vrtalne garniture, ki se po končani gradnji odstrani, območje gradbenih jam pa vzpostavi v prvotno stanje.

Pogoji za kvalifikacijsko vrsto metulja hromi volnoritec (*Eriogaster catax*) na Natura 2000 območju POO, pPOO Kras (SI3000276):

- v spomladanskem času (v mesecu aprilu) je treba, pred pričetkom krčitve grmovno drevesne zarasti, podrobno pregledati vse potencialne habitate vrste na trasi plinovoda;
- morebitna ugotovljena »gnezda« gosenic na trasi plinovoda je treba prenesti v najbližji potencialni habitat in jim omogočiti razvoj do zabubljenja;
- med obratovanjem je treba ob robovih delovnega pasu vzdrževati grmovno drevesno zarast.

Pogoji za preprečitev uničenja gnezd ptice vrtni strnad (*Emberiza hortulana*):

- gradbena dela na odseku trase zahodno od Vrhpolja (območje Baredi) na odseku od km 30.500 do km 31.500 se mora izvesti v obdobju med 1. avgustom in 15. aprilom in časovno optimalizirati.

Pogoji za varstvo velike uharice (*Bubo bubo*):

- gradbena dela na območju Kraškega roba (odsek od km 38.250 do km 40.000) se mora izvesti v obdobju med 15. julijem in 30. septembrom in časovno optimalizirati.

Pogoji, vezani na vodotoke:

- v vseh potokih in rekah je 24 ur pred začetkom gradnje v vodotoku treba opraviti izlov rib in rakov;
- območje izlova mora biti na delovnem pasu plinovoda in vsaj še 100 m dolvodno od območja posega;
- ribe in rake je treba premestiti gorvodno v istem vodotoku.

Pogoji za varstvo metulja strašničini mravljiščar (*Phenagris teleius*) in kalov:

- potrebno je postaviti zaščitno ograjo po mejah delovnega pasu plinovoda na odsekih: km 5+900 – 7+000, 36+000, 40+000;
- po zaključku gradbenih del je potrebno ponovno vzpostaviti v enaki velikosti kal ob poti proti cerkvi Sveti Socerb, 100 m južno od hriba Stanibreg, v delovnem pasu v km 10+080.

Pogoji za ohranjanje habitatov netopirjev:

- izguba drevesnih zatočišč netopirjev se mora nadomestiti s postavitvijo lesobetonskih (holzbeton oz. woodcrete) netopirnic;
- špranjaste (ploščate) netopirnice se lahko namestijo tudi na zgradbe plinovodnih objektov;
- skupno se mora namestiti 129 duplastih in 31 špranjastih netopirnic.

4.2. Pogoji v času obratovanja

- po končani gradnji plinovoda se mora izvesti enkratni ogled ohranjenosti jamskih vhodov in po potrebi se morajo predvideti sanacijski ukrepi (vzpostavitev stanja pred gradnjo);
- košnja in sekanje, ki bosta potrebna za vzdrževanje odprtih površin vzdolž plinovoda, se morata izvajati izven gnezditvene sezone ptic, v obdobju med 1. avgustom in 15. aprilom;
- vzdrževalna dela na trasi se morajo opravljati izven vegetacijske sezone;
- površine, ki bodo na novo zasajene z drevesnimi in grmovnimi vrstami, je treba v naslednjih letih negovati na način, da bujna zeliščna vegetacija ne uduši posajene sadike;
- kjer je čiščenje brežin vodotokov nujno potrebno, se mora obvodna vegetacija sekati in ne ruvati, in to izmenično enobrežno oz. po krajših odsekih;
- sečnja lesne vegetacije ob vzdrževalnih delih na plinovodu se ne sme izvajati v obdobju razmnoževanja varstveno pomembnih saproksilnih vrst hroščev, to je med 1. aprilom in 31. avgustom;
- območja merilno regulacijske postaje se ne sme osvetljevati v nočnem in večernem času oziroma se lahko osvetljuje le v primeru nočnega obiska vzdrževalca.

Pogoji za preprečevanje naselitve in razvoja invazivnih rastlin:

- predele na območju plinovoda, ki se bodo po izvedenih zemeljskih delih zarasli z invazivnimi rastlinami, je treba pravočasno in redno kositi;
- košnja se mora izvajati 2-krat letno (prva polovica junija in prva polovica avgusta, po potrebi pa tudi večkrat), predvsem na območju gozdnih posek in ob vodotokih.

5. Pogoji za varstvo gozdov

5.1. Pogoji v času gradnje

- po izvedbi vkopa plinovoda v gozdne ceste in vlake, ne smejo nastajati poškodbe na cestnem telesu in cestnih objektih (podporni zidovi, propusti, koritnica). Vse morebitne poškodbe mora izvajalec del odpraviti oz. sanirati;
- plinovod je treba načrtovati tako, da ne bo vplival na gozdno vegetacijo. Posegi v okoliški gozd in ostalo gozdno infrastrukturo pri vgradnji plinovoda v gozdno cesto niso dovoljeni;
- plinovod je treba načrtovati tako, da bo mogoča naovirana uporaba in vzdrževanje gozdne ceste (profiliranje, gramoziranje, vzdrževanje odvodnjavanja) ter neovirana gradnja nove gozdne infrastrukture ob cesti (izogibališča, gozdne vlake s priključki na cesto, rampni prostori, stojišča za žično spravilo). V vozišču gozdne ceste ne sme biti elementov plinovoda (cestne kape, ventili ipd.), ki bi se lahko poškodovali pri vzdrževanju ali uporabi gozdne ceste (sečnja, spravilo, transport lesa);
- pri izvedbi del je treba preprečiti nastanek poškodb na okoliškem drevju;
- odpaden gradbeni material in izkopen material mora izvajalec po zaključku gradbenih del odpeljati na urejene deponije izven gozda;
- prepovedano je vsako nepotrebno zasipavanje in odstranjevanje podrasti;
- v koridorju plinovoda se mora omogočiti rast zeliščne podrasti in grmovnic s plitvim koreninskim sistemom;
- delo s težko gradbeno mehanizacijo je treba izvajati v suhem vremenu.

5.2. Pogoji v času obratovanja

- po izgradnji plinovoda se pogoji za gospodarjenje z gozdovi na gozdnih parcelah v okolici trase ne smejo poslabšati;
- vzdrževalna dela v pasu poseke je treba izvajati v suhem vremenu;

- pri vzdrževalnih delih je treba sproti sanirati poškodbe na gozdnih poteh oziroma gozdne poti vzdrževati v prvotnem stanju.

6. Pogoji za varstvo kulturne dediščine

6.1. Pogoji v času gradnje

- znotraj območij registrirane arheološke dediščine je treba v obsegu delovnega pasu in v območju dostopnih poti izvesti dodatne predhodne raziskave za določitev vsebine in strukture arheološkega najdišča;
- na območjih, kjer trasa plinovoda prečka arheološka najdišča, naselbinsko dediščino in zgodovinsko krajino in bi imele vibracije, ki nastajajo ob gradnji negativen vpliv na dediščino, se mora uporabiti tehnologija gradnje, ki povzroča najmanj vibracij;
- dela na območjih zavarovane kulturne krajine in območjih nacionalne prepoznavnosti je treba izvajati tako, da bodo poškodbe vegetacije in reliefa čim manjše;
- suhozide, ki jih prečka trasa plinovoda, je treba med gradnjo razstaviti in material ustrezno shraniti. Po končani gradnji je treba suhozide sanirati in povrniti v prvotno stanje;
- po končani gradnji je treba ponovno vzpostaviti vse terase v prostoru in njihove oporne zidove;
- odvečni material, ki bo ostal po končani gradnji, je treba odložiti izven območij kulturne dediščine. Na območjih nacionalne prepoznavnosti je treba odvečni material razprostrti po površju tako, da se v najmanjši možni meri spremeni značilna reliefna in vizualna podoba krajine;
- na območjih kulturne krajine in območjih nacionalne prepoznavnosti je treba po končani gradnji poseke ustrezno krajinsko urediti;
- čas izvedbe del na območjih kulturne krajine je treba prilagoditi rabi tal, da bo vpliv na rabo in podobo krajine čim manjši;
- na območjih zavarovane kulturne krajine in območjih nacionalne prepoznavnosti je treba ohranjati rodovitnost tal.

7. Pogoji za varstvo krajine

7.1. Pogoji v času gradnje

- dela je potrebno izvajati v sušnem obdobju in po možnosti izven vegetacijske dobe;
- treba je ohranjati vse prvine naravne krajine, naravne struge vodotokov, avtohtone neformalne vegetacijske sestoje - osamela drevesa, manjše drevesne in/ali grmovne gruče - in ne spreminjati geoloških in mikroreliefnih pojavov; treba je ohranjati obstoječe krajinske elemente, predvsem na kmetijskih zemljiščih: živice, posamezna drevesa in grme;
- gabariti in fasade nadzemnih objektov ter pripadajoče ureditve morajo poleg tehnološkega značaja objektov upoštevati lokalne krajinske in arhitektonske značilnosti;
- oblikovanje fasad objektov mora biti kakovostno, z uporabo ustreznih materialov;
- sečnja v koridorju delovnega pasu plinovoda se mora izvesti selektivno tako, da se ohrani vitalna srednje velika in velika drevesa. Ta drevesa je treba med gradnjo zaščititi pred poškodbami;
- rob preseka mora biti valovit ter višinsko in horizontalno razčlenjen;
- odgrnjeno zemljo: živico in mrtvico je treba odlagati ločeno in jo vračati v enakem vrstnem redu;

- odgrnjene zemlje ni dovoljeno stiskati, da se ohrani njena plodnost. Nasipi zemlje ne smejo biti višji od 1,5 m;
- po končani gradnji je treba odstraniti ves odvečen material z gradbišč in sanirati poškodbe na drevju;
- po končani gradnji je treba vse travniške površine, ki so bile poškodovane med gradnjo, ponovno zatraviti. Pri presekih skozi višjo vegetacijo je treba zatraviti pas širine 10 m (oz. 5 m na območjih, kjer je predvidena zasaditev pasu grmovnic do 2,5 m od osi plinovoda), kjer se bo izvajala košnja med obratovanjem;
- na območju delovnega pasu na gozdnih površinah je treba izven varnostnega pasu 5 m od osi plinovoda levo in desno do roba delovnega pasu predvideti pogozditev vseh v času gradnje poškodovanih gozdnih površin;
- pas od 2,5 m do 5 m levo in desno od osi plinovoda je treba prepustiti plodnosnim rastlinskim vrstam z namenom izboljšanja prehrabnih pogojev prostoživečih živali;
- nove gozdne robove je treba zasaditi z uporabo avtohtonih grmovnic in nižjih drevesnih vrst s široko ekološko amplitudo in veliko obnovitveno sposobnostjo;
- sajenje vegetacije v gozdu in v odprti krajini je treba izvajati v obdobju njenega mirovanja. Sadike v kontejnerjih se sme saditi skozi vse leto, razen v obdobju, ko je zemlja zamrznjena, in v času suše;
- pri prečkanju živic, ki predstavljajo pretežno linijski element, se je treba poseganju vanje izogniti oz. jih posekati le v širini, ki ni bistveno večja od širine varnostnega pasu, kjer bodo trajno odstranjene tudi med obratovanjem plinovoda;
- pri gradnji plinovoda čez območja kulturne krajine je treba dela časovno optimizirati in po končani gradnji vzpostaviti prvotno stanje;
- na območju kraškega roba, kjer se plinovod s kraške planote spusti v dolino Osapske reke, se mora plinovod izvesti s podvrtavanjem;
- za celotno plinovodno traso in nadzemne objekte plinovoda mora biti v okviru projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja izdelan načrt krajinske arhitekture.

7.2. Pogoji v času obratovanja

- kovinski deli nadzemnih objektov (fasade, cevovodne instalacije, izpuhi, ograje) se ne smejo bleščati;
- širina preseke skozi višjo vegetacijo in gozd, ki se vzdržuje v zatravljeni obliki s košnjo, ne sme presegati 10 m (2 x 5 m), merjeno od debla do debla;
- na območju prečkanja obvodne vegetacije, živic in na gozdnih površinah s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami je treba vzdrževati širino preseke 5 m, merjeno od roba do roba grmovnice;
- v pasu od 2,5 m do 5 m od osi plinovoda je treba selektivno odstranjevati drevesne sadike, ki segajo nad višino grmovnic;
- trasa plinovoda mora biti na območju vseh presek vsaj enkrat letno pregledana;
- invazivne rastline je treba redno odstranjevati;
- na območju zasaditev v okviru sanacije delovnega pasu, je treba po preteku dveh let izvesti pregled sadik in sadike, ki so se posušile, nadomestiti z istovrstnimi, enake velikosti;
- zelenice in pasovi višje ter nižje vegetacije ob nadzemnih objektih plinovoda morajo biti ustrezno vzdrževani;
- poškodovano drevnino je potrebno strokovno obrezati, morebitno propadlo drevnino je potrebno nadomestiti.

8. Pogoji za varstvo pred čezmernim hrupom

8.1. Pogoji v času gradnje

- mehanizacijo je treba izklapljati v času, ko ni v uporabi;
- pri gradnji plinovoda v bližini stanovanjskih objektov je treba dela časovno optimizirati in nemudoma vzpostaviti prvotno stanje.

9. Pogoji za varstvo pred vibracijami

9.1. Pogoji v času gradnje

- pred začetkom gradnje je treba izdelati kataster obstoječih poškodb na objektih, ki so od vira vibracij oziroma delovnega pasu oddaljeni manj kot 15 m;
- po zaključeni gradnji se mora izdelati ponovni kataster poškodb in izvesti primerjava glede na stanje pred gradnjo;
- za zmanjšanje vibracij zaradi prevoza gradbenega materiala po dovoznih poteh s kamioni je treba redno nadzirati dovozne poti v bližini grajenih objektov (sanacija udarnih jam) in eventualno zmanjšati hitrosti kamionov na teh odsekih;
- mikrominiranje se ne sme izvajati na delih trase, ki so od stanovanjskih in drugih grajenih objektov oddaljeni manj kot 50 m.

10. Pogoji za ravnanje z odpadki

10.1. Pogoji v času obratovanja

- zeleni odrez je treba ločeno odvažati v organizirane zbirne centre.

11. Splošni ukrepi

11.1. Pogoji v času opustitve posega in po njej

- po opustitvi posega je treba na območju posek ponovno vzpostaviti obstoječo rabo (zasaditev poseke plinovoda v gozdu in ob vodotokih).

Iz predložene dokumentacije izhaja, da je načrtovani poseg, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, pogojev iz okoljevarstvenega soglasja in veljavnih predpisov, sprejemljiv. V času javne razgrnitve so bile podane pripombe in mnenja javnosti. Agencija Republike Slovenije za okolje jih je preučila in se do njih opredelila v obrazložitvi okoljevarstvenega soglasja.

mag. Inga Turk
direktorica Urada za varstvo okolja in narave